

Ankara/Kalecik'te doğdu (1947). Kalecik'te Cumhuriyet ilkokulunda başladığı ilk öğrenimini Ankara'da Ulus ilkokulunda bitirdi. Cebeci Ortaokulu'dan sonra orta öğrenimini Ankara Gazi Lisesinde tamamladı (1968). Aynı yıl SBF. Basın ve Yayın Yüksek Okulu'na (şimdi Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi) girdi. Bu okulun radyo-televizyon uzmanlık bölümünden mezun oldu (1972).

Mezuniyetten sonra Türk Tarih Kurumu Yeni Türkiye Araştırma Merkezi'nde dokümantalist olarak çalıştı (1972-1974). Askerlikten (1974-1975) sonra Dergâh Yayınları'nda (yayın yönetmeni, 1975-1977), TRT Kurumu'nda (Genel Müdür danışmanı, 1977-1978), tekrar Dergâh yayınlarında (1978) çalıştı.

Yayıncılığı ara vererek Ankara'ya döndü ve Büyük Türkçe Sözlük'ü hazırlamaya başladı, Türkiye Yazarlar Birliği'nin kuruluş çalışmalarını yürüttü ve Birlik Yayınları'nı kurdu (1978-1980). Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi'nde sözleşmeli film yapımcısı ve senaryo yazarı olarak çalıştı (1980-1987). Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde yazarlık dersleri verdi (1991-1993). Birlik Medya A.Ş'nin Genel müdürlüğünü yaptı (1994-1996). TBMM tarafından Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeliğine seçildi (22.5.1996). Bu görevi, temmuz 2005'te sona erdi.

Halen Türkiye Yazarlar Birliği Vakfı Başkanı. Evli ve 3 çocuk babası.

Yeni Devir, *Zaman* (1986-87), *Yörünge* (1991-1992), *Vakit*, *Akit* (1994-1996, 2009-2014), *Vahdet* (2014-2016), *Karar* (2019-2020), *Gerçek Hayat* (2020-) gazete ve dergilerinde günlük ve haftalık yazılar yazdı.

Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi'nin yayınını planlayan ve ilk ciltlerinin yayınını yöneten Doğan, bu ansiklopediye muhtelif maddeler yazdı (1975-1978). **Türk Aile Ansiklopedisi**'nin yayınını yönetti (Üç cilt, 1991-1992).

D. Mehmet Doğan daha çok siyasî ve sosyal tarih, fikir ve basın tarihi, dil gibi alanlarla ilgili olarak çalışmalar yaptı. Ayrıca televizyon metinleri ve senaryolar yazdı, çeşitli televizyon program ve filmlerinin yapımında görev aldı.

Türkiye Yazarlar Birliği, Mehmed Âkif Fikir ve Sanat Vakfı, Türkiye Yazarlar Birliği Vakfı, Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı'nın kurucularından olan Doğan, uzun süre Türkiye Yazarlar Birliği'nin genel başkanlığını yürüttü (1978-1996) ve bu kuruluş tarafından yayımlanan *Türkiye Kültür ve Sanat Yıllığı*'nin yayınını yönetti (1984-1996). TYB Vakfı'nın da kurucu başkanı olan Doğan, bu vakfın mütevelli heyet başkanlığını da yürüttü (1991-1996, 2006-).

Yazarlık alanının tanımlanması, yazarların meslekî bir kuruluş çatısı altında toplanması, geçmiş büyük yazarlarımızın anılması ve yaşayan yazarlarımızın tanıtılması yönünde faaliyetlerde bulundu. Safahat ve İstiklâl Marşı şairi Mehmed Âkif Ersoy'un sürekli olarak anılması, Ankara'da Millî Mücadele sırasında ikamet ettiği Taceddin Dergâhı'nın korunması için çaba sarfetti. Taceddin Dergâhı etrafındaki kanunsuz ve ruhsatsız yapıların yıkılarak bölgenin İstiklâl Marşı Bahçesi/parkı haline getirilmesi için proje hazırladı. Millet'in milli mutabakat metni olan İstiklâl Marşı'nın TBMM tarafından kabul edildiği 12 Mart'ın millî gün şeklinde kutlanması için çaba harcadı. TYB Vakfı bünyesinde Mehmed Âkif Araştırmaları Merkezi kurarak Mehmed Âkif bilgi şölenlerinin yapılmasına öncülük etti. Yapılan şölenlerin bildirileri 9 cilt halinde yayınlandı.

Türkiye Yazarlar Birliği Vakfı çatısı altında dilimizin temel metinlerinin okunması için 1998'de **Safhat dersleri**'ni başlattı. Ülke içinde Dursunbey/Suçıktı, Çorum, Konya, Erzurum gibi ilçe ve il merkezlerinde şiir şölenlerinin yapılmasına öncülük etti. "Yazar Okulu/Yazarlığa hazırlama seminerleri"ni planladı ve Türkiye'de yazarlık öğretimi konusunda ilk adımların atılmasına öncülük etti (2000). Millî Eğitim Bakanlığı'nın kelime yasakçılığı ve edebiyat müfredatını kısıtlayıcı uygulamalarına karşı mücadele etti (2001-2002).

Tarih ve Toplum adlı eseriyle Türkiye Milli Kültür Vakfı teşvik ödülü (1978), **Büyük Türkçe Sözlük**'le Yazarlar Birliği Dil ödülü (1982) ile Büyük Türkçe Sözlük'ün geliştirilmiş 10. baskısıyla Özbekistan Yazarlar Birliği'nin Milletlerarası Kaşgarlı Mahmud Mükafatı'na lâyık görüldü (1995). Türk Dünyası ve Balkan Türklerinin kültürüne hizmetlerinden ötürü 7. Balkanlar Türk Kültürüne Hizmet Ödülü'nü aldı (2004). Karaman'da düzenlenen 735. Türk Dil Bayramı kapsamında, Büyük Türkçe Sözlük'ün geliştirilmiş yeni baskısından ötürü Karaman Dil Ödülü'ne lâyık bulundu (2012). 2017 Kültür Bakanlığı Özel Edebiyat Ödülü, bizzat Cumhurbaşkanı tarafından kendisine tevcih edildi. Memur-Sen'in kurucusu merhum Mehmet Âkif adına düzenlenen "Mehmet Âkif İnan Ödülleri" "Kültür Sanat ve Edebiyat Ödülü" ne lâyık görüldü (2021)

Türk Dünyası ile münasebetlerin yeniden kurulması sürecinde, kültürel ve edebî ilişkilerin gelişmesinde önemli yeri olan Türkçenin Uluslararası Şiir Şölenlerinin düzenlenmesine öncülük etti. İlki 1992'de Türkiye'de, ikincisi Kazakistan'da, üçüncüsü Türkmenistan ve dördüncüsü Kıbrıs'ta, beşincisi Fransa/Strazburg'da, altıncısı Ukrayna/Kırım Akmesid'de, yedincisi Makedonya Üsküp'te, sekizincisi Azerbaycan Bakü'de, dokuzuncusu Kosova Prizren'de, onuncusu Kırgızistan Bişkek'te, on birincisi Tataristan Kazan'da, on ikincisi Kazakistan Türkistan'da ve on üçüncüsü Edirne-Gümölcüne-Filib'e'de yapılan bu şölenler yanında, Türk dünyasının yazar kuruluşları başkanları arasında zirve toplantıları yapılması için çaba sarfetti. İlki 1993'de Ahmed Yesevi'nin hatırasına Türkistan'da (Yesi-Kazakistan) yapılan zirve, ikinci olarak Konya'da Mevlâna'nın hatırasına ithafen yapıldı (1996).

Eserleri

a.Kitaplar

aa. Fikir kitapları

Batılılaşma İhaneti (1975, 36. bs. 2015), **Tarih ve Toplum**-Toplum yapımızın tarihi oluşumu (1977, genişletilmiş 6. bs. 2019), **Dil Kültür Yabancılaşma** (1984, genişletilmiş 7. bs. 2021), **Halka Karşı Demokrasi** (1988, 5. bs. 1997), **Camideki Şair-Mehmed Âkif** (1989, genişletilmiş 6. bs. 2021), **Türkiye'de Darbeler Müdahaleler ve Siyasî Sistem** (1990, 5. bs. 2017), **Kemalizm** (1992, genişletilmiş **Bir Savaş Sonrası İdeolojisi: Kemalizm** adıyla 3.bs. 2019), **Kültürel Savaş ve Savaş Kültürü** (1992, genişletilmiş 2. bs. 2005), **İletişim veya Dehşet Çağı** (1993), **Kitaplık Kılavuzu** (1996), **Türkistan-Türkiye Gergefinde İran** (1996), **Türkendülüsiye-Hilâl Operasyonu** (1998, 2. bs. 2014), **Bir Lügat Bulamadım** (2001, 2. bs. 2014). **Yüzyılın Soykırımı** (2004, 3. baskı 2013). **Mağlubiyet İdeolojisinin Sonu** (2007, 3. baskı 2012), **Devlet Sözlük Yazar mı?** (2007, 2.bs. 2021), **İslâm Şâiri İstiklâl Şairi Mehmed Âkif** (2008, 2. bs. 2013), **Türkistan Türkiye/Türk Kimliğinin Coğrafyaları** (2010), **Son Darbe Ergenekon** (2010), **Türkiye Cumhuriyeti Tarihine Giriş** (2013, 4. bs. 2014), **Ömrüm Ankara-Bir Ankara Şehrengizi** (2014), **Kelimelerin Seyir Defteri** (2015), **İki Yol Açıcı: Nureddin Topçu ve Necip Fâzıl** (2016), **Neden Klasiklerimiz Yok?** (2016). **Ortadoğunun Türkçesi** (2017), **Mehmed Akif: Çanakkaleden Sakaryaya** (2017), **Söz Okyanusunda Yolculuk** (2018), **Millî Mücadele'nin Zaman**

Âkışı (2019). **Türkçenin Cenaze Töreni** (2020), **İstiklâl Marşı: Bin Yılın Destanı** (2021), **Türkçe Düşünmek Türkçeyi Düşünmek** (2021)

ab. Sözlükler,

Büyük Türkçe Sözlük (1981, geliştirilmiş 25. bs. 2014), **Okullar İçin Büyük Türkçe Sözlük** (1984, 6.bs. 1996), **İlk Sözlük** (1989), **Temel Büyük Türkçe Sözlük** (1994, 3. bs. 1996). **Osmanlıca Yazılışlı Doğan Büyük Türkçe Sözlük** (2 C. 2020)

ac. Yayına hazırlama

Genç Safahat. Mehmet Akif'in Safahat isimli şiir külliyyatının gençler için düzenlenmiş özü (2007), **Mehmet Âkif, Türkiye'de Modernleşme ve Gençlik Bilgi Şöleni** (2007), **Mehmet Âkif, Dönemi ve Çevresi** (2008), **Mehmet Akif Edebî ve Fikrî Akımlar** (2009), **Mehmed Âkif Edebiyat ve Düşünce** (2010), **Mehmed Âkif Millî Mücadele ve İstiklâl Marşı** (2011), **Mehmed Âkif ve Gölgeler** (2014), **Mehmed Âkif 100 Yıl Sonra Berlin'de** (2015), **Mehmed Âkif Âsım ve Gençlik** (2015), **80 Yıl Sonra Mehmet Âkif Ersoy Bilgi Şöleni** (2017), **Safahat** (Burdur Mehmed Âkif Ersoy Ü. Yay. 2014, Yazar Yayınları 2021).

b. Film metinleri ve senaryolar

Sanat Sözlüğü (1977), **Ulucami** (1977), **Şairler Meydanı** (1978), **Kaybolan Şehirler** (1985), **Nureddin Topcu** (1985), **Mehmed Âkif** (1986), **Yaşayan Geçmiş** (1987), **Mimar Sinan** (3 bölümlük dramatik belgesel, 1988).